

JU- ZAVOD ZA BOLESTI OVISNOSTI
KANTONA SARAJEVO
ul.Nahorevska 173
71000 Sarajevo

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

Sarajevo, oktobar 2022.godine

SADRŽAJ:

- I – OPŠTE ODREDBE
- II – PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE ZAŠTITE NA RADU
  - 1. Planiranje zaštite na radu
- III - OGRANIZOVANJE POSLOVA ZAŠTITE NA RADU
- IV – OPĆA PRAVILA I MJERE ZAŠTITE NA RADU
- V.- MJERE U VEZI SA USLOVIMA RADA
- VI – MJERE U VEZI SA POSEBNOM ZAŠTITOM ZAPOSLENIKA
  - a) Radna mjesta sa posebnim uslovima rada
- VII - ZABRANA PUŠENJA
- VIII - POVREDE NA RADU
- IX - PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIKA U VEZI SA ZAŠTITOM NA RADU
- X - PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ODGOVORNIH LICA- DIREKTOR
- XI- ŠEF SLUŽBE OPĆIH, PRAVNIH I EKONOMSKO-FINANSIJSKIH POSLOVA, ŠEFOVI ODJELJENJA I RUKOVODIOCI ODSJEKA
- XII- GLAVNA SESTRA ZAVODA
- XIII - PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ODGOVORNIH LICA- RADNIK ZA ZAŠTITU NA RADU-REFERENT
- XIV- LIČNA ZAŠTITNA OPREMA
- XV- OBUKA I PROVJERA ZNANJA ZAPOSLENIKA
- XVI – PRVA POMOĆ, PROTIV POŽARNA ZAŠTITA I EVAKUACIJA RADNIKA
- XVII- EVIDENCIJA
- XVIII- INSPEKCIJSKI NADZOR
- XIX- PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prilozi:

1. Uslovi koje moraju ispunjavati zaposlenici prilikom raspoređivanja na radna mjesta sa posebnim uslovima rada i sadržaj prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda.
2. Tabela pregled ličnih zaštitnih sredstava i opreme
3. Obrasci evidencija iz oblasti zaštite na radu

Na osnovu čl.87 (usklađivanje internih akata), Zakona o zaštiti na radu ("Sl.list SRBiH" broj 79/20),

P R A V I L N I K O Z A Š T I T I N A R A D U

I - O P Š T E O D R E D B E

Član 1.

Ovim Pravilnikom je u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, a u cilju sprečavanja povreda na radu i profesionalnih oboljenja, invalidnosti, zaštite zdravlja te opće sigurnosti zaposlenika, način obavljanja poslova zaštite na radu u zavisnosti od rizika, djelatnosti, broja radnika, kao i zaštita radne okoline i druga pitanja, a u vezi sa sigurnošću i zaštitom zdravlja na radu, utvrđuju prava i obaveze zaposlenika iz okvira registrovane djelatnosti JU- ZAVOD ZA BOLESTI OVISNOSTI KANTONA SARAJEVO (u daljem tekstu „ZAVOD“) u pogledu pridržavanja i provođenja mjera zaštite na radu, pravilnog korištenja ličnih zaštitnih sredstava i zaštitne opreme.

Član 2.

„ZAVOD“ će u okviru plana razvoja ili posebnog programa mjera zaštite na radu obezbjediti uvjete i potrebna sredstva za organizovanje, unapređenje i sprovođenje zaštite na radu i njihovu realizaciju zavisno od procesa rada i tehničko-tehnoloških potreba. Zaposlenici imaju pravo i dužnost da rade i uređuju zaštitu na radu u Zavodu pod uslovima koji obezbjeđuju potpunu sigurnost na radu, pa se u tom cilju organizuje i unapređuje zaštita na radu. Proces rada u „ZAVODU“ se organizuje tako da zaposlenici uz normalnu pažnju mogu da rade bez opasnosti po život i zdravlje. Organizacija i proces rada u Zavodu moraju biti zasnovani na naučnim i tehnološkim dostignućima, a naročito na mjerama i normativima koji se odnose na privrednu granu odnosno djelatnost kojom se ZAVOD bavi , a koji obezbjeđuju sigurnost zaposlenika za vrijeme rada.

Član 3.

Zaštita na radu, u smislu ovog Pravilnika, obuhvata skup mjera i aktivnosti usmjerenih na stvaranje uvjeta koji obezbjeđuju sigurnost na radu, na sprečavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenika i drugih lica na radu ili u vezi sa radom, kao i na čuvanje života, zdravlja i radne sposobnosti zaposlenika Poslodavca, a naročito:

- a) prava i obaveze zaposlenika i ostalih učesnika u organizaciji i procesu rada u oblasti zaštite na radu i odgovornosti zaposlenika zbog eventualnih povreda obaveza iz zaštite na radu,
- b) organizaciju poslova zaštite na radu,
- c) zadatke organa upravljanja i rukovođenja,
- d) postupak donošenja plana i programa mjera zaštite na radu,
- e) obučavanje zaposlenika iz oblasti zaštite na radu, pružanja prve pomoći i zaštite od požara i eksplozije,
- f) slučajeve kada se zaposleniku može zabraniti obavljanje rada odnosno poslova,
- g) rokove pregleda i ispitivanja oruđa za rad i uređaja,
- h) posebnu zaštitu žena, omladine i invalida i
- i) druge mjere utvrđene zakonom.

Zaštita na radu organizuje se, sprovodi i unapređuje uporedo sa organizovanjem i unapređenjem procesa rada uz primjenu savremenih tehničkih, obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih, pravnih i ekonomskih i drugih mjera.

Član 4.

Za organizovanje, sprovođenje i unapređenje zaštite na radu odgovorni direktor, rukovodilac ogranaka, radnik kome su povjereni poslovi zaštite na radu, kao i svi zaposlenici u ZAVODU, svaki u svom djelokrugu rada, što će se utvrditi posebnim poglavljem u ovom Pravilniku, i ZAVOD u cjelini kao pravno lice.

Član 5.

Pravo na zaštitu na radu na onovu Zakona imaju:

- Svi zaposleni radnici koji su u radnom odnosu (na neodređeno ili određeno radno vrijeme),
- Lice koje se kod poslodavca nalazi na stručnom usavršavanju
- Lica koja se nalaze na prekvalifikaciji dokvalifikaciji ili stručnom usavršavanju
- Učenici i studenti na praktičnoj nastavi
- Lice koje učestvuje u javnim radovima
- Lice koje obavlja volonterski rad
- Lice koje za vrijeme izdržavanja kazne zatvora radi u zatvorskoj jedinici, na gradilištu ili na drugim radnim mjestima
- Drugo lice koje se zatekne u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njegovom prisustvu poslodavac upoznat

II - PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE ZAŠTITE NA RADU

1. Planiranje zaštite na radu

Član 6.

U cilju ostvarivanja razvoja, konstantnog unapređivanja procesa rada i poduzimanja mjera kojima se obezbjeđuje sigurnost na radu ZAVOD je dužan da donese:

- Interni akt-Pravilnik,
- Akt o procjeni rizika radnih mjesta i uslova radne sredine
- Program mjera zaštite na radu.

Akt o procjeni rizika je potrebno donijeti za svako radno mjesto kojim se utvrđuju poslovi sa povećanim rizikom, na način i pod uvjetima utvrđenim Zakonom.

Član 7.

Za svaku tekuću godinu donosi se Program mjera zaštite na radu u kome se utvrđuju obaveze i zadaci koje treba izvršiti u tekućoj godini, način i sredstva za izvršenje obaveza i zadataka kao i odgovorni zaposlenici za njihovo izvršenje.

Član 8.

Program mjera zaštite na radu donosi direktor ZAVODA.

Član 9.

Plan zaštite na radu sadrži:

- unapređivanje tehnologije, aparata i uređaja za rad i radne sredine;
- obrazovanje i stručno usavršavanje zaposlenih iz zaštite na radu;
- unapređenje zdravstvene zaštite zaposlenih posebno iz oblasti higijene;
- ostvarivanje uslova rada za zaposlenike kod kojih postoji opasnost od oboljenja, odnosno invalidnosti kao i za invalide rada;
- rješavanje pitanja toplog obroka, odmora, rekreacije i drugih životnih potreba zaposlenika;
- način obezbjeđenja sredstava za izvršenje planiranih zadataka.

Član 10.

Program mjera zaštite na radu sadrži:

- obaveze i zadatke iz Plana zaštite na radu koji treba izvršiti u periodu za koji se program donosi (za narednu godinu dana)
- periodično ispitivanje opreme, mašina i uređaja i dobijanje upotrebnih dozvola (3 god)
- otklanjanje utvrđenih nedostataka u radnim i pomoćnim prostorijama i na sredstvima za rad;
- ispitivanje ispravnosti svih elektro i gromobranskih instalacija (3 god)
- izmjene dotrajalih instalacija, sanitarnih uređaja i dr;
- nabavka sredstava i opreme za zaštitu zaposlenika.
- način obezbjeđenja sredstava za izvršenje planiranih zadataka

III - OGRANIZOVANJE POSLOVA ZAŠTITE NA RADU

Član 11.

Direktor ZAVODA dužan je organizovati poslove zaštite na radu vodeći računa o tahničko-tehnološkom procesu rada, broju radnika, broju lokacija i opasnostima i rizicima po zdravlje radnika. Obezbjeduje stručni nadzor, praćenje, analiziranje, uočavanje i rješavanje pojava i problema iz oblasti zaštite na radu,

Donosi interni akt o zaštiti na radu i programa zaštite na radu i programa obučavanja zaposlenih. Poslodavac je dužan obezbijediti uvjete da zaposlenici i druga lica koja borave u prostorijama i prostorima ZAVODA stiču odgovarajuća znanja iz oblasti zaštite i zdravlja na radu kroz stručnu obuku.

IV – OPĆA PRAVILA I MJERE ZAŠTITE NA RADU

Član 12.

Zaštita na radu obuhvata sistem pravila i mjera zaštite na radu.

Mjere zaštite na radu obuhvataju:

1. Mjere kojima se neposredno obezbjeđuju sigurnost i zdravlje na radu;
2. Mjere u vezi sa uslovima rada;
3. Mjere u vezi sa posebnom zaštitom radnika.

Član 13.

Mjere kojima se neposredno obezbjeđuju sigurnost na radu obuhvataju opšte i posebne mjere.

Opšte mjere zaštite na radu određuju se na svim radnim mjestima, odnosno poslovima i zadacima koje zaposlenici obavljaju na terenu i mjestima gdje se zaposlenici kreću.

Posebne mjere zaštite na radu primjenjuju se na određenim poslovima i zadacima kad se zbog specifičnih opasnosti i štetnosti zaštita zaposlenika ne obezbjeđuje primjenom opštih mjera zaštite na radu (niske i visoke temperature, otvoreni prostor, vlaga, hemijske, biološke štetnosti, radio aktivna zračenja rad na visini itd.)

Član 14.

Opšte mjere zaštite na radu obuhvataju naročito uslove koje treba da ispunjavaju radne i pomoćne prostorije ZAVODA u cilju osiguranja potrebne radne površine i radnog prostora,

- a) propisane uvjete koje trebaju ispunjavaju radne i pomoćne prostorije,
- b) odgovarajuće pristupne i unutrašnje komunikacione puteve u radnim prostorijama,
- c) upotrebu sredstava rada i opreme,
- d) pružanje prve pomoći zaposlenicima,
- e) obezbjeđenje potrebne temperature, ventilacije i osvjtljenja u radnim prostorijama,
- f) ograničenje buke i vibracija na dozvoljeni nivo,
- g) otklanjanje štetnih utjecaja opasnih materija i opasnih zračenja, ukoliko se pojave,
- h) obezbjeđenje od udara električne struje i udara groma,

- i) vodovodnih i kanalizacionih curenja, te
- j) održavanje čistoće u radnom prostoru i oko njega.
- k) sprječavanje nastanka požara i eksplozije

U ZAVODU su obezbjeđeni potrebni uslovi za bezbjedan i siguran rad.

O svim ovim opasnostima potrebno je na vidna mjesta postaviti table sa upozorenjima.

Ako se opasnosti i štetnosti kojima su izloženi zaposlenici na radu ne mogu na drugi način otkloniti, upotrebljavaju se adekvatna sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu.

Član 15.

Radne i pomoćne prostorije moraju biti prema vrsti poslova dovoljno osvijetljene prirodnom ili vještačkom svjetlošću.

Prozori, otvori za osvjtljenje kao i elementi za vještačko osvjtljenje moraju se držati u čistom i ispravnom stanju.

Član 16.

Radne prostorije u zimskom periodu moraju se zagrijavati, pri čemu treba da se obezbijedi temperatura u radnoj prostoriji koja odgovara propisanim vrijednostima u zavisnosti od intenziteta tjelesnog rada, vlažnosti i kretanja vazduha u radnoj prostoriji.

Član 17.

Podovi radnih prostorija moraju biti čvrsti, ravni, pogodni za održavanje.

U radnim prostorijama mora se obezbijediti prirodna ili vještačka ventilacija.

Član 18.

Svi objekti moraju imati uređaje za hladnu i toplu vodu kao i odgovarajuće sanitarne prostorije.

Član 19.

Kod nabavke pojedinih mašina i uređaja na mehaniziran pogon, alata i drugih sredstava za rad i opreme, Poslodavac je od proizvođača dužan zatražiti uputstvo za siguran rad i održavanje, te ispravu kojom se dokazuje da su proizvedeni u skladu sa propisima donesenim na osnovu zakona.

Odredba iz stava (1) ovog člana odnosi se i na nabavku sredstava lične zaštite

Član 20.

Poslodavac je obavezan obezbijediti:

- a) stalno praćenje ispravnosti i periodične preglede sredstava rada i opreme, te sredstava lične zaštite, radi sigurnosti zaposlenika koji se njima koriste, ukoliko se njima može ugroziti život i zdravlje zaposlenika i studenata,
- b) ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti u radnim i pomoćnim prostorijama u kojima se one mogu pojaviti, a radi obezbjeđenja propisanih uvjeta rada,
- c) ispitivanje mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama

Član 21.

Periodični pregledi i ispitivanja sredstava rada i opreme, električnih instalacija, sredstava lične zaštite na radu, fizičkih, hemijskih ili bioloških štetnosti i mikroklimе vrše se prije njihovog prvog puštanja u rad i periodično svake treće godine, po postupku kako je utvrđeno Pravilnikom o načinu i postupku vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu.

Periodični pregledi iz stava (1) ovog člana su u skladu važećim propisima, obavezni.

Član 22.

Pored obaveznih pregleda i ispitivanja iz prethodnog člana, ZAVOD će vršiti periodične interne preglede i ispitivanje ostalih sredstava rada i opreme, te instalacija, svake treće godine, odnosno i ranije po potrebi, a prema posebnim propisima za specifična sredstva rada i instalacije.

Član 23.

Periodične preglede i ispitivanja iz prethodnih članova Poslodavac će povjeriti ovlaštenim stručnim organizacijama iz oblasti zaštite na radu, ili u vlastitoj režiji ako za to ima stručno, kadrovski i materijalno osposobljene zaposlenike.

V - MJERE U VEZI SA USLOVIMA RADA

Član 24.

Mjere zaštite na radu u vezi sa uslovima rada odnose se naročito na: uslove u pogledu utvrđivanja zdravstvenog stanja i radne sposobnosti zaposlenika (kod zasnivanja radnog odnosa i raspoređivanja na određena radna mjesta.), zdravstvenu zaštitu, radna mjesta sa posebnim uslovima rada, radno vrijeme, rad noću, higijenski uslovi i druge uslove koji su od uticaja na zdravlje zaposlenika i njegovu sigurnost na radu.

Član 25.

ZAVOD će za svako radno mjesto utvrditi uslove rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti zaposlenika koji će raditi na tom radnom mjestu.

Prije zasnivanja radnog odnosa mora se pribaviti uvjerenje od nadležne zdravstvene ustanove u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičkih sposobnosti zaposlenika koji moraju odgovarati zahtjevima iz prethodnog stava.

Niko ne može zasnovati radni odnos ako prethodno nije utvrđeno da njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uslovima rada i zahtjevima radnog mjesta.

Član 26.

U cilju praćenja psihofizičkih sposobnosti i ranog otkrivanja oboljenja, te preduzimanja mjera za očuvanje i zaštitu zdravlja zaposlenika, ZAVOD će periodično organizovati sistemske ljekarske preglede za sve zaposlenike.

Na osnovu rezultata pregleda iz prethodnog stava, ZAVOD je obavezan preduzimati preventivne mjere (u skladu s svojim mogućnostima) radi daljeg očuvanja i zaštite zdravlja zaposlenika.

Član 27.

Zaposlenik koji boluje od bolesti koja se bez njegovog obavještenja ne može utvrditi ljekarskim pregledom ili ima takve zdravstvene nedostatke koji na određenim poslovima mogu predstavljati opasnost za zaposlenika ili okolinu, dužan je o tome obavijestiti nadležnu zdravstvenu ustanovu.

Član 28.

Zaposleniku se ne može narediti prekovremeni i noćni rad ako bi po nalazu nadležne zdravstvene ustanove takav rad mogao ugroziti odnosno pogoršati njegovo zdravstveno stanje.

Ukoliko se desi da na određenom radnom mjestu, i pored primjene mjera zaštite na radu, bude izražena opasnost od obolijevanja odnosno nastupanja invalidnosti kod zaposlenika koji radi na tom radnom mjestu, ZAVOD će poduzeti mjere kojima će spriječiti nastupanje oboljenja odnosno invalidnosti kod zaposlenika koji radi na tom radnom mjestu.

Mjere iz prethodnog stava mogu biti: ograničenje dnevnog radnog vremena, raspoređivanje zaposlenika na druge poslove u toku radnog dana, raspoređivanje zaposlenika na drugo radno mjesto koje odgovara stepenu stručne spreme zaposlenika, preventivni odnosno programirani odmori u toku rada i druge mjere utvrđene Kolektivnim ugovorom.

Raspoređivanje radnika kod kojih bude utvrđeno oboljenje ili razvrstavanje u određenu kategoriju invalidnosti i promijenjena radna sposobnost vršit će se na lakša radna mjesta u okviru zdravstvene sposobnosti (održavanje čistoće, održavanje radnih prostorija, istovar i utovar razne robe i materijala u okviru dozvoljenih napora za radnike sa umanjenom radnom sposobnošću...).

VI – MJERE U VEZI SA POSEBNOM ZAŠTITOM ZAPOSLENIKA

Član 29.

ZAVOD može odrediti da zaposlenik radi noću pod uvjetima:

- a) da je odluku o tome donio ovlašteni zaposlenik i
- b) da je za vrijeme rada noću obezbijeden topli obrok.

Zaposleniku mlađem od 18 godina i ženama zaposlenicama za vrijeme trudnoće i sa djetetom do dvije godine ne može se odrediti da rade noću, kao i prekovremeno.

Član 30.

Ukoliko se radi u smjenama, Poslodavac će osigurati izmjenu smjena, tako da zaposlenik radi noću uzastopno najviše jednu sedmicu.

- Radna mjesta sa posebnim uslovima rada

Član 31.

Radnim mjestima sa posebnim uslovima rada smatraju se ona radna mjesta na kojima postoji povećana opasnost od povreda ili oštećenja zdravlja zaposlenika, pa je potrebno da se na tim radnim mjestima preduzimaju posebne mjere zaštite odnosno da zaposlenici koji rade na tim radnim mjestima ispunjavaju posebne zdravstvene i psihofizičke sposobnosti kao i uslove u pogledu stručnosti.

Radna mjesta sa povećanim rizikom od oštećenja zdravlja i povređivanja zaposlenika bit će utvrđena posebnim aktom o procjeni rizika, kao i predviđene mjere zaštite.

Prije raspoređivanja zaposlenika na radna mjesta iz prethodnog člana Poslodavac je zaposlenika dužan uputiti na odgovarajući ljekarski pregled i takve preglede vršiti periodično svake dvije godine, a zaposlenik je obavezan podvrgnuti se tom pregledu.

Prilikom upućivanja zaposlenika na ljekarski pregled iz prethodnog stava Poslodavac će dostaviti nadležnoj zdravstvenoj organizaciji podatke o radnim mjestima i navesti štetnosti i opasnosti kojima su zaposlenici izloženi shodno članu 26. ovog pravilnika.

Član 32.

Zaposlenik za koga se na periodičnom pregledu utvrdi da više ne ispunjava zdravstvene uvjete na radnom mjestu sa posebnim uvjetima rada privremeno se raspoređuje na odgovarajuće radno mjesto i upućuje stručnom organu za ocjenu radne sposobnosti.

Zaposlenici kod kojih, prema nalazu, ocjeni i mišljenju nadležnog stručnog organa, postoji preostala radna sposobnost te zaposlenici kod kojih je došlo do izmjene radne sposobnosti rasporedit će se na druge odgovarajuće poslove, radne zadatke, odnosno obezbijedit će im se prekvalifikacija ili dokvalifikacija u skladu sa propisima PIO, općim aktima ZAVODA i nalazom, ocjenom i mišljenjem nadležnog stručnog organa.

VII - ZABRANA PUŠENJA

Član 33.

Zabrana pušenja i korištenja otvorenog plamena na pojedinim radnim mjestima, tj. radnim i pomoćnim prostorijama, kao i mjestima gdje je dozvoljeno pušenje, regulirat će se Pravilnikom o zaštiti od požara i obavezna je za sve zaposlenike.

Zabranjeno je pušenje na svim radnim sastancima i skupovima koji se održavaju u zatvorenim prostorijama i odnosno unošenje otvorenog plamena u svim prostorijama gdje se skladište ili upotrebljavaju lako zapaljive i eksplozivne materije

VIII - POVREDE NA RADU

Član 34.

Povredom na radu na osnovu Zakona smatra se:

- svaka povreda zaposlenog radnika prouzrokovana neposrednim kratkotrajnim mehaničkim, fizičkim ili hemijskim dejstvima, kao i povrede prouzrokovane naglim promjenama položaja tijela; iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma ako je takva povreda vezana za obavljanje poslova na radnom mjestu, na putu od stana do mjesta rada i obratno i na putu radi izvršavanja službenih zadataka.

- svaka povreda nastala kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada;

Zaposlenik koji je povrijeđen na radu dužan je o tome neodložno obavijestiti svog neposrednog rukovodioca, ukoliko je to u mogućnosti učiniti zbog težine povrede.

Referent zaštite na radu, kada sazna da je nastupila nesreća na radu ili u vezi sa radom ili materijalna šteta, dužan je odmah izaći na lice mjesta i pristupiti ispitivanju uzroka i okolnosti pod kojima je nastupila nesreća ili materijalna šteta. U tom cilju vrši uviđaj na licu mjesta i prikuplja izjave od očevidaca, o čemu sastavlja zapisnik.

Član 35.

Kada referent zaštite na radu od nadležnog organa bude pisano obaviješten ili neposredno utvrdi da je nastupila teža tjelesna povreda, kolektivna nesreća ili smrt na radu, imovinske štete većih razmjera ili profesionalno oboljenje, o tome odmah izvještava nadležni organ inspekcije rada, a u slučajevima nastupanja težih posljedica, i organe MUP-a.

Član 36.

Nakon što utvrdi uzroke i okolnosti pod kojima je nastupila nesreća na radu ili u vezi sa radom ili materijalna šteta, referent zaštite na radu dužan je zahtijevati od odgovornih rukovodilaca ili organa da poduzmu odgovarajuće mjere da se opasnosti otklone, ukoliko postoje.

Ukoliko referent zaštite na radu ustanovi da je do nesreće došlo propustom zaposlenika ili odgovornih rukovodilaca, jer nisu primjenjivane propisane mjere zaštite na radu, dužan je podnijeti zahtjev ovlaštenom organu za pokretanje postupka odgovornosti protiv tih lica.

Član 37.

Referent ZNR, kada nastupi nesreća na radu, dužan je u roku od 24 sata od nastupanja povrede, odnosno od časa kada sazna za povredu, izdati prijavu o nesreći na radu.

Prijava iz stava (1) ovog člana se izdaje u četiri primjerka na propisanom obrascu u skladu sa Zakonom o evidencijama u oblasti rada.

Član 38.

Prijava se popunjava u pet primjerka na propisanom obrascu sa podacima koji su predviđeni Zakonom, a najkasnije u roku od 24 sata od momenta kad se desila nesreća.

Član 39.

Prijava o povredi na radu čuva se kao dokument od trajne vrijednosti.

Prijave o povredi na radu se dostavljaju nadležnoj inspekciji za zaštitu na radu, službama za zdravstveno i invalidsko-penziono osiguranje, ordinirajućem ljekaru, povrijeđenom radniku i jedan u arhivu ZAVODA koji se čuva kao trajni dokument.

Član 40.

Ovlašteni službenik koji potpisuje prijavu o nesreći na poslu i zaposleni radnik koji potpisuje prijavu kao očevidac događaja odgovorni su za istinitost unesenih podataka.

IX - PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIKA U VEZI SA ZAŠTITOM NA RADU

Član 41.

Zaposleni radnik ZAVODA ima pravo i dužnost da se pridržava utvrđenih pravila planova internih akata i akata o procjeni rizika kojima se reguliše zaštita na radu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu

-da pravilno upotrebljava sredstva za rad i opremu, opasne materije i druga sredstva u skladu uputstvima proizvođača

-pravilno upotrebljava predviđena sredstva lične zaštite, da ista namjenski koristi, da njima pažljivo rukuje, te da ih održava u ispravnom stanju.

-da saraduje sa ovlaštenim radnikom za zaštitu na radu

-da prijavi svaku povredu na radu

Član 41.

Zaposleni radnik je dužan da poslove i zadatke koji se obavljaju, obavlja sa punom pažnjom radi obezbjeđenja sigurnosti svog života i zdravlja, kao i života i zdravlja ostalih zaposlenika sa kojima neposredno radi.

Član 42.

Zaposlenik ima pravo i obavezu da se obuči po osnovu zaštite na radu, te da pristupi provjeri znanja.

Član 43.

Zaposlenik ima pravo i dužnost da obavi sistematski ljekarski pregled na koji ga uputi Poslodavac ako radi na radnom mjestu sa posebnim uvjetima rada. Ukoliko se zaposlenik ne podvrgne ljekarskom pregledu iz prethodnog stava, ne može otpočeti odnosno nastaviti rad na tom radnom mjestu.

Član 44.

Zaposlenik pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti ne može započeti odnosno nastaviti rad. Zaposlenik je dužan da se podvrgne provjeri da li je pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti i to po postupku koji je reguliran propisima.

Član 45.

Zaposlenik ima pravo i dužnost da odmah prijavi sve zapažene nedostatke i druge kvarove ili druge pojave koje bi mogle ugroziti sigurnost na radu. Prijava se podnosi usmeno ili pisano neposrednom rukovodiocu.

Član 46.

Zaposlenik koji se ne pridržava utvrđenih mjera zaštite na radu i obaveza, u smislu ovog pravilnika, čini težu povredu radne obaveze, koja se sankcionira u skladu sa Pravilnikom o radu.

Član 47.

Zaposlenik ima pravo da odbije da radi ako mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje, zbog toga što nisu provedene propisane mjere zaštite na radu.

Ako zaposlenik odbije da radi zbog toga što smatra da mu prijete opasnost po život i zdravlje, a Odgovorna osoba smatra da je postupak zaposlenika neopravdan, dužan je o tome odmah obavijestiti Upravu ZAVODA i inspekciju rada.

X - PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ODGOVORNIH LICA - DIREKTOR

Član 48.

Direktor ZAVODA brine se o sprovođenju i unapređenju zaštite na radu i u tom cilju:

- donosi i učestvuje u izradi akta o procjeni rizika
- donosi i usvaja interni akt -pravilnik o zaštiti na radu
- donosi plan zaštite i program mjera zaštite na radu;
- donosi odluke kojima se organizuje unapređenje i uređenje zaštita na radu;
- donosi godišnje planove za nabavku opreme za ličnu zaštitu na radu;
- organizuje poslove sigurnosti zaštite zdravlja na radu
- vrši procjenu rizika za svako radno mjesto i utvrđuje poslove sa povećanim rizikom
- osposobljava radnike za siguran rad
- osigurava sredstva za ličnu zaštitu
- osigurava periodične ljekarske preglede radnika

- osigurava periodične preglede sredstava rada u skladu sa tehničkim standardima
- osigurava ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima

XI- ŠEF SLUŽBE OPĆIH, PRAVNIH I EKONOMSKO-FINANSIJSKIH POSLOVA, ŠEFOVI ODJELJENJA I RUKOVODIOCI ODSJEKA

Šef Službe općih, pravnih i ekonomsko-finansijskih poslova, šefovi odjeljenja i rukovodioci odsjeka su odgovorna lica za sprovođenje zaštite na radu, te su u tom smislu obavezni da:

- organizuju bezbjedan proces rada i sprovođenja zaštite na radu te vrši kontrolu primjene odredaba ovog Pravilnika, drugih općih akata iz zaštite na radu kao i općih i posebnih propisa koji regulišu materiju zaštite na radu.
- staraju se o periodičnim pregledima mašina, uređaja i radnih prostorija kao i obučavanju radnika iz oblasti zaštite na radu.
- obezbjeđuju radnicima potrebna lična zaštitna sredstva i opremu,
- saraduju sa licem zaduženim za poslove zaštite na radu na planu sprovođenja i unapređenja zaštite na radu.
- učestvuju u pripremi prijedloga Plana i Programa mjera zaštite na radu.
- kontrolišu neposredne rukovodioce u izvršavanju njihovih obaveza iz oblasti zaštite na radu.
- podnose prijavu za pokretanje postupka zbog povreda radne obaveze uslijed nepridržavanja propisanih mjera zaštite na radu.
- prate propise iz oblasti zaštite na radu.

XII Glavna sestra Zavoda

Glavna sestra Zavoda je dužna da organizuje proces rada na način kojim se obezbjeđuju sigurni uslovi rada a naročito je obavezna:

- da svakog novoprimljenog radnika upozna sa uslovima rada, opasnostima i štetnostima na radnom mjestu kao i propisanim mjerama
- da se stara o obezbjeđenju ličnih zaštitnih sredstava i opreme,
- da udalji sa radnog mjesta radnika koji je pod dejstvom alkohola ili radnika koji se ne pridržava mjera zaštite na radu
- da obezbjedi ogovarajuću urednost radnog prostora,
- da stavi van upotrebe mašine ili uređaje na kojima je došlo do kvara i obezbjedi stručno lice za popravku istih,
- da pruži prvu pomoć povrijeđenim radnicima,
- da prijavi svaku povredu na radu,
- da svakodnevno kontroliše primjenu mjera zaštite na radu, ispravnost elektro instalacija i uređaja, sredstava rada i radnih prostorija,
- da podnosi prijave za povredu radne obaveze zbog nepridržavanja

XIII - PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ODGOVORNIH LICA- RADNIK ZA ZAŠTITU NA RADU-REFERENT

Član 49.

Za obavljanje poslova zaštite na radu utvrdit će se radno mjesto referenta za zaštitu na radu Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Član 50.

Referent zaštite na radu odgovoran je za primjenu mjera zaštite na radu koje su propisane zakonom i pratećim propisima iz oblasti zaštite na radu, te ovim pravilnikom, a u tom smislu naročito je odgovoran:

- da organizuje periodične preglede i ispitivanja ispravnosti sredstava rada i opreme, te sredstava lične zaštite na radu, fizičkih, hemijskih ili bioloških štetnosti i mikroklima,
- da organizuje periodične zdravstvene preglede zaposlenika koji rade na radnim mjestima sa posebnim uvjetima rada,
- vrši unutrašnji nadzor nad provođenjem mjera zaštite na radu
- analizira uzroke povreda na radu i radi na unapređenju sigurnosti i zaštite

- e) organizuje izradu uputstava za siguran rad
- f) da izvjesti inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, nesreći na poslu, teškoj povredi na radu i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život i zdravlje zaposlenika
- g) da organizuje i provede obučavanje i provjeru znanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu,
- h) da vodi propisne evidencije iz oblasti zaštite na radu,
- i) da organizuje otklanjanje nedostataka iz oblasti zaštite na radu po rješenjima inspekcije rada i po vlastitim saznanjima,
- j) da jednom godišnje podnese pisani izvještaj o stanju zaštite na radu direktoru ili upravi ZAVODA
- k) da predlaže pokretanje postupaka protiv zaposlenika koji ne provode propisane mjere zaštite na radu,
- l) ostvaruje saradnju sa sindikatom i povjerenikom za zaštitu na radu
- m) da obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost ovim pravilnikom, zakonom i drugim propisima iz oblasti zaštite na radu.

XIV- LIČNA ZAŠTITNA OPREMA

Član 51.

Zaposlenim radnicima ZAVODA na određenim radnim mjestima se obezbjeđuje zaštitna odjeća, zaštitna obuća, pojas za vezivanje za rad na visini, i druga lična zaštitna sredstva po potrebi.

Član 52.

Dobavljač zaštitnih sredstava i opreme obavezan je, uz nabavljanje sredstava i opreme, istovremeno pribaviti od proizvođača i ispravu za nabavljeno sredstvo i opremu, kako bi se mogao ostvariti uvid da li sredstva i oprema zadovoljavaju kvalitet i namjenu prema utvrđenim normativima odnosno propisima. Pribavljene isprave dobavljač će predati u prostor gdje se sredstva i oprema uskladištavaju, a referent će spomenute isprave staviti na uvid rukovodiocu.

Član 53.

Zaposleni radnik je dužan da savjesno čuva lična zaštitna sredstva koja su stavljena na upotrebu i da ih za vrijeme roka trajanja održava u ispravnom stanju.

Član 54.

Zamjena ličnih zaštitnih sredstava datih na ličnu upotrebu vrši se po isteku predviđenog roka trajanja. Po isteku najmanjeg roka trajanja zaštitna sredstva i oprema ne povlače se iz upotrebe ukoliko se prema stanju u kojem se nalaze, mogu i dalje upotrebljavati. Ocjenu o daljoj upotrebljivosti zaštitnih sredstava i opreme daje posebna Komisija koju će formirati direktor ZAVODA. Ukoliko Komisija ocjeni da se sredstva i oprema može i dalje upotrebljavati utvrdit će rok upotrebe, a u protivnom odlučivat će da se sredstva i oprema rashoduju.

Član 55.

Poslovi i zadaci za koje su zaposleni radnici obavezni upotrebljavati lična zaštitna sredstva navedeni su u tabelarnom pregledu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

U tabelarnom pregledu su sadržani vrsta i oblik ličnog zaštitnog sredstava, vrsta materijala i boja, kao i rokovi trajanja ličnih zaštitnih sredstava.

Član 56.

Referent zaštite na radu izdat će lična zaštitna sredstva i opremu zaposlenicima na upotrebu u skladu sa odredbama ovog pravilnika, vodeći računa o rokovima trajanja i vremenskim zaduženjima tih sredstava.

O izdatim ličnim sredstvima i opremi vodi se evidencija – kartoteka.

U karton se upisuju podaci:

- a) ime i prezime, te stručna sprema korisnika,
- b) organizaciona jedinica i poslovi radnog mjesta koje korisnik sredstava obavlja,
- c) vrsta sredstava i opreme za ličnu zaštitu,
- d) datum izdavanja,
- e) datum zaduženja i rok trajanja.

Član 57.

Zaposleniku se može izdati lično zaštitno sredstvo i oprema na osnovu potvrde izdate od referenta zaštite na radu. Potvrda se izdaje zaposleniku samo u slučajevima kada se lično zaštitno sredstvo i oprema ošteti prije isteka utvrđenog roka trajanja ili nestane, ali ne krivicom zaposlenika.

Član 58.

U slučajevima kada zaposlenik izgubi ili namjerno ošteti lično zaštitno sredstvo i opremu, prije utvrđenog isteka roka trajanja, zaposlenik je dužan neotpisani dio tog sredstva nadoknaditi.

Neposredni rukovodilac dužan je da se brine da svi zaposlenici budu obezbijedjeni ispravnim sredstvima lične zaštite i opremom koja im pripada prema odredbama ovog pravilnika.

Član 59.

Neposredni rukovodilac ne može rasporediti zaposlenika na poslove odnosno radne zadatke ako nije prethodno obezbijeden potrebnom ličnom zaštitnom opremom za te poslove.

Ukoliko neposredni rukovodilac u toku rada utvrdi da zaposlenik ne koristi lična zaštitna sredstva i opremu, te ako je izložen opasnostima od kojih ga štiti, dužan je takvog zaposlenika odmah odstraniti sa posla i utvrditi razlog nekorištenja ličnih zaštitnih sredstava.

Član 60.

Lična zaštitna sredstva i oprema mogu se koristiti i upotrebljavati samo u namjenske svrhe. Zaposlenik je dužan čuvati lična zaštitna sredstva i uredno ih održavati. Lična zaštitna sredstva zabranjeno je koristiti nenamjenski.

Član 61.

U slučaju premještanja zaposlenika na druge poslove na kojima se ne koriste lična zaštitna sredstva i oprema koju je zadužen ili u slučajevima prestanka rada, zaposlenik će vratiti lična zaštitna sredstva i opremu i pisano ih razdužiti u evidenciji.

XV- OBUKA I PROVJERA ZNANJA ZAPOSLENIKA

Član 62.

Prije raspoređivanja zaposlenika na radno mjesto zaposlenik se obavezno mora obučiti iz oblasti zaštite na radu. Obučavanje se mora provesti i kada se vrše promjene u redovnom procesu rada.

Po završenom obučavanju Poslodavac je dužan da izvrši provjeru sposobnosti i znanja zaposlenika za samostalan i siguran rad na radnom mjestu, kao i periodičnu provjeru znanja najmanje svake treće godine.

Obuku zaposlenika i provjeru sposobnosti iz oblasti zaštite na radu vrši referent zaštite na radu, a u specifičnim situacijama mogu se angažirati i stručne organizacije iz ove oblasti.

Član 63.

Zaposlenik koji prilikom provjere sposobnosti ne pokaže zadovoljavajući uspjeh ne može raditi na radnom mjestu sve dok se ne osposobi za siguran rad.

Član 64.

Obučavanje i provjera znanja iz oblasti zaštite na radu vrše se prema odgovarajućem programu koji donosi direktor u skladu sa ovim pravilnikom i Zakonom o zaštiti na radu, a na prijedlog referenta zaštite na radu.

Član 65.

Program obuke iz prethodnog člana obuhvata upoznavanje sa:

- a) radnim procesom i organizacijom rada u cjelini, a posebno sa poslovima radnog mjesta na koje je raspoređen,
- b) opasnostima koje ugrožavaju sigurnost na radu, korištenjem sredstava rada i opreme, te načinom upotrebe štetnih materija,
- c) mjerama zaštite na radu i razlozima zbog kojih se te mjere predviđaju i provode,
- d) upotrebom odgovarajućih sredstava rada i opreme, te odgovarajućih sredstava lične zaštite,
- e) pravilnim i namjenskim korištenjem uređaja i sredstava kojima se služi pri radu,
- f) pravima i dužnostima u provođenju propisa i mjera zaštite na radu i posljedicama zbog nepridržavanja propisa i mjera zaštite na radu,
- g) pružanjem prve pomoći,
- h) organizacijom zaštite na radu,
- i) korištenjem protupožarnih aparata.

XVI – PRVA POMOĆ, PROTIV POŽARNA ZAŠTITA I EVAKUACIJA RADNIKA

Član 66.

Poslodavac je dužan da poduzme potrebne mjere za prvu pomoć, protiv požarnu zaštitu i mjere evakuacije radnika u slučaju ozbiljne i neposredne opesnosti prilagođene prirodi aktivnosti i veličini ZAVODA, odnosno poslovanja

Član 67.

Prvu pomoć zaposlenicima, u slučaju povrede, trovanja ili drugog oboljenja, za vrijeme rada pružaju:

- a) neposredni rukovodioci, ukoliko ocijene da im je mogu stručno pružiti,
- b) zaposlenici stručno osposobljeni za pružanje prve pomoći.

Član 68.

Svaki zaposlenik ima obavezu i dužnost da u slučaju nesreće na radu učestvuje u pružanju prve pomoći. Prema svojim mogućnostima zaposlenik učestvuje u raščišćavanju zakrčenih i porušenih prilaza, otkopavanju ili oslobađanju zatrpanih ili prignječenih zaposlenika, transportu povrijeđenih do stanice hitne pomoći i sl.

Član 69.

Referent zaštite na radu, u saradnji sa licem koje direktor odredi, povremeno će organizovati kurseve za stručno osposobljavanje neposrednih rukovodilaca i zaposlenika za pružanje prve medicinske pomoći.

Član 70.

Zaposlenici koji rade na poslovima odnosno radnim zadacima sa posebnim uvjetima rada moraju biti tako obučeni da mogu sami sebi pružiti prvu pomoć u slučaju povrede na radu ili oboljenja.

Član 71.

Prva pomoć koju pružaju neposredni rukovodioci i posebno obučeni zaposlenici sastoji se iz:

- a) hitnog obavještanja stanice za hitnu pomoć ili najbliže zdravstvene ustanove,
- b) pozivanja sanitetskih kola,
- c) čišćenja predjela oko rane i njenog previjanja,
- d) zaustavljanja krvarenja,
- e) vještačkog disanja i oslobađanja disajnih puteva,
- f) prijenosa i prijevoza povrijeđenog do najbliže zdravstvene ustanove,
- g) pružanja prve pomoći kod udara električne struje.

Član 72.

- (1) U svakom objektu Poslodavca, na vidljivim i lako pristupačnim mjestima, moraju biti postavljeni ormarići sa potrebnim sanitetskim materijalom za pružanje prve pomoći.
- (2) Ormarići moraju biti ofarbani bijelom bojom, te na prednjoj strani označeni znakom „crvenog krsta“.
- (3) Na ormariću moraju biti označeni brojevi telefona:
  - a) stanice hitne pomoći,
  - b) referenta zaštite na radu,
  - c) vatrogasne službe,
  - d) službe organa MUP-a.

Član 73.

Ormarići prve pomoći moraju se koristiti namjenski i dopunjavati. Na ormarić se mora postaviti i oznaka posljednjeg kontrolnog pregleda i dopune sadržaja.

XVII – EVIDENCIJA

Član 74.

Referent zaštite na radu dužan je da vodi propisanu evidenciju i to o:

- a) zaposlenicima raspoređenim na radna mjesta sa posebnim uvjetima rada,
- b) obuci i provjeri znanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu,
- c) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine, sredstava rada i opreme i sredstava lične zaštite,
- d) povredama zaposlenika na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima,
- e) o periodičnim ljekarskim pregledima.

Član 75.

Referent zaštite na radu dužan je da organu uprave nadležnom za poslove inspekcije rada dostavi godišnji izvještaj o povredama zaposlenika na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima u skladu sa ovim pravilnikom i na zakonom utvrđenom obrascu.

XVIII – INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 76.

Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem zakonskih i drugih propisa iz oblasti zaštite na radu, te odredbi ovog pravilnika, vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcije rada.

Član 77.

Referent zaštite na radu dužan je nadležnom inspektorima rada omogućiti nesmetan rad i staviti mu na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju, te pružiti potrebne informacije i obezbijediti prisustvo lica koje on bude tražio.

Član 78.

Referent zaštite na radu dužan je pisano izvijestiti nadležnog inspektora o izvršenju rješenja inspektora, u roku od osam dana od datuma isteka roka za otklanjanje nedostataka odnosno nepravilnosti.

Član 79.

Referent zaštite na radu može protiv rješenja nadležnog inspektora rada izjaviti žalbu, u roku od osam dana od datuma prijema rješenja.

XIX- PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 80.

Uprava ZAVODA dužna je u roku od 30 dana od datuma prijema rješavati žalbe zaposlenika po osnovu zaštite i zdravlja na radu, uz prethodno pribavljeno mišljenje referenta zaštite i zdravlja na radu (ili rukovodioca službe za zaštitu na radu).

Član 81.

ZAVOD je dužan donijeti i druge propise o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu na osnovu Zakona o zaštiti na radu i ovog Pravilnika u roku od tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Član 82.

Organizacione jedinice (Ambulanta) ZAVODA je dužna donijeti ili uskladiti postojeći Pravilnik o zaštiti na radu sa ovim Pravilnikom u roku od 90 dana.

Član 83.

Do donošenja ovog pravilnika ZAVOD je dužan primjenjivati postojeće propise iz oblasti zaštite na radu.

Član 84.

Sastavni dio ovog Pravilnika je tabelarni prikaz radnih mjesta sa posebnim uvjetima rada.

Član 85.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja od strane Upravnog odbora Zavoda. Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

Član 86.

Tumačenje odredaba ovog Pravilnika daje Uprava ZAVODA.

Član 87.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od datuma objavljivanja na oglasnoj ploči ili Web-stranici ZAVODA.

Broj: 0201-1579/22
Sarajevo, 26.10.2022.godine

Predsjednik Upravnog odbora

Prilog:

- Prilog br.1- Uslovi koje moraju ispunjavati zaposlenici prilikom raspoređivanja na radna mjesta sa posebnim uslovima rada i sadržaj prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda
- Prilog br.2- Tabelarni pregled ličnih zaštitnih sredstava i opreme
- Prilog br.3- Obrasci evidencija iz oblasti zaštite na radu

Prilog broj 1.

Uslovi koje moraju ispunjavati zaposlenici prilikom raspoređivanja na radna mjesta sa posebnim uslovima rada i sadržaj prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda.

Na osnovu člana 57. Zakona o zaštiti na radu ("Službene Novine FBiH", broj:79/20) i člana 20. Pravilnika o zaštiti na radu JU-"ZAVODA ZA BOLESTI OVISNOSTI KANTONA SARAJEVO", ZAVOD je dužan za svako radno mjesto utvrditi uslove rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti zaposlenika koji će raditi na tom radnom mjestu.

(Poslovi sa povećanim rizikom)

- ZAVOD je dužan da radniku koji obavlja poslove sa povećanim rizikom, prije početka rada osigurati prethodni ljekarski pregled, kao i periodični ljekarski pregled u toku rada.
- Poslovi sa povećanim rizikom utvrđuju se internim aktom o zaštiti na radu.
- Poslovima sa povećanim rizikom smatraju se:
  - poslovi sa povećanim rizikom od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja oštećenja zdravlja radnika,
  - poslovi sa specifičnim zahtjevima koji, u cilju sigurnog i uspješnog rada uvjetuju posebne zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika na tim radnim mjestima
  - poslovi na kojima, nakon primjene svih tehnički priznatih metoda za smanjenje rizika, postoji preostali rizik za neke radnike.

U daljem tekstu ovog priloga Pravilnika o zaštiti na radu daje se sadržaj i pregled potrebnih zahtjeva u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti zaposlenika koji će raditi na tim radnim mjestima.

Zdravstvene i psihofizičke sposobnosti zaposlenika na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada

Poslove na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada mogu obavljati zaposlenici koji ispunjavaju uslove u pogledu:

- dobi života
- pola
- zdravstvenog stanja i psihofizičkih sposobnosti

Ljekarski pregled zaposlenika na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada sadrži:

- uzimanje anamnestičkih podataka: lična, porodična, socijalna i profesionalna anamneza;
- antropometrijske parametre;
- sadašnje tegobe po sistemima;
- fizikalni pregled;

Laboratorijski standard u smislu ovog pravilnika koji podrazumijeva sljedeće pretrage krvi i urina, brzina sedimentacije eritrocita, broj eritrocita, leukocita i trombocita, hemoglobin, hematokrit, šećer u krvi, pregled urina i mikroskopski pregled sedimentacije urina.

- ciljnu obradu, odnosno funkcionalno ispitivanje pojedinih organa ili sistema koji su potencijalno ugroženi od štetnosti na radnom mjestu i u radnoj sredini, koje određuje specijalista medicine rada, u skladu sa odredbama ovog pravilnika;
- ocjenu radne sposobnosti u odnosu na zahtjev radnog mjesta u skladu sa zdravstvenim stanjem i psihofizičkim sposobnostima radnika, s prijedlogom za preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite zdravlja radnika;
- ocjenu specijaliste medicine rada, da li postoje znaci profesionalnog oštećenja zdravlja.

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada utvrđena su na osnovu Pravilnika o poslovima i radnim zadacima sa posebnim uslovima rada i postupku i načinu vršenja zdravstvenih pregleda radnika („Sl.list SR BiH“ br. 2/91)

- Rad u nepovoljnim mikro-klimatskim uslovima i rad pod nepovoljnim uticajem atmosferskih uslova na otvorenom prostoru

a) **POSEBNI USLOVI RADNIKA:**

dob: radnik stariji od 18 godina,

zdravstveno stanje:

zahtjevi: uredna funkcija kardiovaskularnog, disajnog, lokomotornog i digestivnog sistema,

b) sadržaj zdravstvenog pregleda:

PRETHODNI PREGLED:

- ljeakarski pregled,
- laboratorijski standard,
- reumatestovi i Ribrinogen (kod niskih temperatura rada),
- bilirubin, transaminaze, K i Sa u serumu (kod visokih temperatura),
- EKG i spirometrija,
- Radiografija pluća,
- ispitivanje vida na ortoreteru,
- funkcionalno ispitivanje kičme i ekstremiteta,

PERIODIČNI PREGLED:

- pregled specijaliste medicine rada,
- laboratorijski standard,
- reuma testovi i fibrinogen u krvi (kod niskih temperatura) bilirubin, transaminaze, K i Sa u serumu kod visokih temperatura),
- EKG i spirometrija,
- ispitivanje vida na ortoreteru,
- angikold test (kod niskih temperatura),
- funkcionalno ispitivanje lokomotornog sistema,

c) rok za ponovnu provjeru zdravstvenog stanja: 24 mjeseca.

- ispitivanje vida na ortoreteru,
- funkcionalno ispitivanje kičme i ekstremiteta,
- audiometrija,
- ispitivanje osjećaja ravnoteže, prema potrebi uraditi vestibulometriju,

a) rok za ponovnu provjeru zdravstvenog stanja: 24 mjeseca.

3. ČISTAČICA

- Poslovi pri kojima je radnik izložen biološkim agensima (bakterije, virusi, gljivice i paraziti, biološkim materijalom, proteinima seruma i mokraće, enzimima, deterdžentima i dr.);

Poslovi pri kojima je radnik izložen biološkim agensima

a) posebni uslovi radnika:

dob: radnik stariji od 18 godina

zdravstveno stanje:

zahtjevi: uredna funkcija imunobiološkog sistema, jetre, bubrega i disajnih organa,

a) sadržaj zdravstvenog pregleda:

Prethodni pregled:

- ljeakarski pregled,
- laboratorijski standard,
- proteniogram,
- specifične pretrage zavisno od vrste bioloških štetnosti,
- kreatinin klirens u urinu,
- enzimatski testovi za jetru,
- radiografija pluća,

Periodični pregled:

- pregled specijaliste medicine rada,
- isto kao i prethodni pregled,

Rok za ponovnu provjeru zdravstvenog stanja: 24 mjeseca.

OBRASCI EVIDENCIJA IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU**EVIDENCIJE IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU**

(Sastavni dio Pravilnika o zaštiti na radu)

EZ1. EVIDENCIJA O ZAPOSLENICIMA RASPOREĐENIM NA RADNA MJESTA SA POSEBNIM USLOVIMA RADA

1.	Naziv radnog mjesta	
2.	Prezime, očevo ime i ime zaposlenika	
3.	Datum kada je izvršen ljekarski pregled	
4.	Rokovi u kojima se obavljaju ljekarski pregledi	

EZ2. EVIDENCIJA O OBUCI ZAPOSLENIKA I PROVJERI ZNANJA IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU

1.	Prezime, očevo ime i ime zaposlenika	
2.	Naziv radnog mjesta	
3.	Datum kada je izvršena obuka i provjera znanja	
4.	Konstatacija da li je zaposlenik pokazao zadovoljavajući uspjeh	
5.	Radno mjesto na koje je zaposlenik raspoređen, ako nije pokazao zadovoljavajući uspjeh	
6.	Prezime i ime lica koja su vršila obuku i provjeru znanja i njihova stručna sprema	

**EZ3. EVIDENCIJA O IZVRŠENIM PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA
FIZ. HEM.ŠTETNOSTI I MIKROKLIME U RADNIM I POMOĆNIM PROSTORIJAMA**

1.	Naziv radne i pomoćne prostorije	
2.	Datum poslednjeg pregleda i ispitivanja	
3.	Datum sljedećeg pregleda i ispitivanja	
4.	Broj isprave – Upotrebne dozvole	
5.	Naziv organizacije koja je vršila preglede i ispitivanja	

EZ4. EVIDENCIJA O PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMASREDSTAVA RADA IOPREME

1.	Naziv sredstva rada i opreme	
2.	Tehničke karakteristike	
3.	Mjesto gdje se nalazi sredstvo za rad i oprema	
4.	Broj uputstva za bezbjedan rad, upotrebu i održavanje	
5.	Broj isprave – Upotrebne dozvole	
6.	Naziv organizacije koja je vršila preglede i ispitivanja	
7.	Datum poslednjeg pregleda i ispitivanja	
8.	Datum sljedećeg pregleda i ispitivanja	

EZ5. EVIDENCIJA O PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA SREDSTVA LIČNE ZAŠTITE

1.	Naziv sredstva lične zaštite	
2.	Broj Isprave odnosno Standarda	
3.	Datum pregleda i ispitivanja za ona sredstva lične zaštite koja podliježu pregledu i ispitivanju	
4.	Datum sljedećeg pregleda i ispitivanja	
5.	Broj upustva za upotrebu i održavanje	

**EZ6. EVIDENCIJA O POVREDAMA ZAPOSLENIKA NA RADU, PROFESIONALNIM OBOLJENJIMA, SMRTNIM SLUČAJEVIMA, I NJIHOVIM UZROCIMA
(ČUVA SE NAJMANJE 10 GODINA)**

1.	Prezime, očevo ime i ime povrijeđenog, oboljelog ili poginulog zaposlenika	
2.	Kratak opis povrede, prof. oboljenja ili smrtnog slučaja	
3.	Uzrok povrede, prof. oboljenja ili smrtnog slučaja	
4.	Težina povrede (lakša, teža, smrtni slučaj)	
5.	Datum i čas povrede ili smrtnog slučaja	
6.	Trajanje spriječenosti za rad zbog povrede, odnosno prof. oboljenja	
7.	Preduzete mjere u cilju otklanjanja uzroka povreda na radu, prof. oboljenjima, smrtnih slučajeva i pokrenutih postupaka protiv odgovornih zaposlenika	

EZ7. EVIDENCIJA O PERIODIČNIM LJEKARSKIM PREGLEDIMA ZAPOSLENIKA

1.	Naziv organizacije koja je izvršila ljebarski pregled	
2.	Datum kada je izvršen ljebarski pregled	
3.	Prezime, ime oca i ime zaposlenika i godina rođenja	
4.	Utvrđena radna sposobnost zaposlenika	
5.	Utvrđeno profesionalno oboljenje zaposlenika	
6.	Utvrđena invalidnost zaposlenika	

**SADRŽAJ GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA ORGANU INSPEKCIJE RADA KOJI SE MORA
PODNIJETI NAJKASNIJE DO 15 JANUARA TEKUĆE GODINE ZA PROTEKLU GODINU**

1. O broju povreda na radu i profesionalnih oboljenja, uz tabelarni prikaz;
2. O težini povreda, uz tabelarni prikaz;
3. O broju smrtnih slučajeva, uz tabelarni prikaz;
4. O uzrocima povreda na radu i smrtnih slučajeva;
5. O vrsti i uzrocima profesionalnih oboljenja;
6. O preduzetim mjerama zaštite na radu za otklanjanje uzroka povreda i profesionalnih oboljenja;
7. O trajanju spriječenosti za rad usljed povreda na radu i profesionalnih oboljenja, uz tabelarni prikaz
8. O broju pokrenutih postupaka za utvrđivanje odgovornosti zaposlenika radi nepridržavanja mjera zaštite na radu, uz tabelarni prikaz

JU-ZAVOD ZA BOLESTI OVISNOSTI KANTONA SARAJEVO

Datum: _____

Z A P I S N I K

Na osnovu odredbi Zakona o zaštiti na radu ("Sl. Novine FBiH", broj 79/20) izvršeno je upoznavanje sljedećih radnika sa sadržajem Pravilnika o zaštiti na radu:

<i>R. br.</i>	<i>Ime i prezime</i>	<i>Naziv poslova - Potpis</i>
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		

Direktor
